

Василь Щурат

ПОЕТИЧНІ ПЕРЕКЛАДИ*

З бельгійської літератури

Поль де Монт (1857–1931)

В дорозі до Вифлеєму [1]

Марії дорога була в Вифлеєм;
які там степами дороги!
З Марією разом мав Йосип іти;
не мали що взути на ноги.

В дорозі вітер, з вітром сніг,
довкола дахи білі.
Марія каже тривожно: «Я йду,
а далі йти не в силі!

Так тяжко мені і в ногах, і в руках,
що з місця, друже, не рушу.
Он хутір, здається, обабіч стоїть,
там я спочити мушу».

Ідуть, що крок западаються в сніг,
ідуть нога за ногою.
Марія каже: «Я, друже, паду,
Змилуйся наді мною!»

Прийшли під хату. Десятник там жив.
Він саме зачинював брами.

* Публікацію підготувала Лариса Козак.

Благає Йосип: «Прийміть нас, прийміть,
та змилюйтесь над нами.

Загрітись дайте й соломи сніп,
а в Бога вам буде заплати».
На те десятник: «Тут не корчма!
Та в мене й для вас є хата».

Пів милі від хутора стайня була.
Туди потяглись без надії.
Ще Йосип приказував: «Ось-ось і спічнем!»
Ще силу будив у Марії.

Коли ж до нужденної стайні прийшли,
була вже пізня година.
У стайні застали вола і осла
при яслах коло сіна.

Вмить Йосип з хмизу ватру вклав,
Вогню добув з кресала.
Марія каже: «Якби молока,
якби я хоч капку дістала!»

По воду Йосиф зі стайні пішов;
замерзли джерела всі в полі.
Він палицю мав. Як ударив об лід,
як стій – і води мав доволі.

Та тільки він до стайні вернув,
аж бачить: чудо і диво!
На лоні в Пречистої наге дитя
до ватри всміхається живо.

Марія мовить: «Емануїл
тобі ім'я, мій Сину, мій Боже!
Ах, Йосипе мій! Клякни й помолись!
Ніяке нас горе не зможе.

Ввечері [2]

Коли Ісус мав спати йти,
ангели з неба, з висоти
сходили, кожний брав звізду
й світив до ліжечка Христу.
Коли дитя вже поклалось,

ставали ближче, як ялосьь,
за руки взявшись, тихцем
довкола ліжечка вінцем
дзвеніли тихі їх пісні,
як соловейків навесні.
Лиш очі склеїлись Христу,
кожний гасив свою звізду
і в хаті Йосипа, де міг,
примощувавсь на нічліг.
Зелені два, як моря шлях,
Стають в ногах і в головах;
а з двох боків посеред них
стають два в одягах сніжних;
а два вкривають – їх блакит,
як літню ніч небесний звід;
а два, що збудять після сну,
прибрались в шату зоряну;
два ніжно крила понад ним
простерли наче балдахін.
Їх шати – наче сонця схід,
їх лица, як рожевий цвіт.
А в кожного був капелюх
з рож ясних, легкий, наче пух.
Один одніський з боку став,
один до всіх лиш не пристав;
на голові вінок з тернів,
кров з рук і з ніг плила долів.

Сторож раю [3]

Вже Йосип спав. У пізню ніч
Марія чує дивну річ:

«Маріє, встань! Погляну лиш
на твого сина, відчини ж!»

Марія піднялася вмить,
відчинить двері і глядить.

Став лицар в панцирі. Шолом
блищавсь гордо над чолом.

А меч в руці горів, світив
і пару крил озолотив.

Шолом при яслах знявши, він
Зробив низесенький поклін.

А потім кляк, схилився як слід:
«Приймай, о Боже, мій привіт!

Велика сотворилась річ.
Рай відчинився вже в цю ніч.

Стоїть отвором він для всіх.
Я йду до неба, до своїх.

Меч месті я вже з рук моїх
складаю тут, у твоїх ніг!»

Коли сказав це син небес,
Надів шолом, піднявсь і щез.

У стайні [4]

Десятник покликав до себе синка
вже в пізню вечірню годину.
«Пійди-но до стайні, до тих жебраків,
Поглянь, що там робиться, сину!

Він, правда, вже старець; охлялий, слабий;
вона – дівча без сили;
та хто їх там знає? І звідки вони?
Щоб дечого ще не зчинили!

Синок у рукавиці вбравсь,
під паху взяв добру кимаку,
у зуби люльку, а щоб сам не йшов,
спустив з ланця собаку.

А коли він коло каплиці йшов
і там на небо глянув,
побачив: над полем, не вище як дім,
рій зізд на місці станув.

А коли він на розпуття прийшов,
на стріл, не далі від стайні,
кругом голоси дитячі вчув,
вчув звуки арф нечайні.

А коли він вже в тривозі ступав,
за все забувши в ту пору,
він бачить над стайнею ангелів тьму,
що сходять вниз і вгору.

Без духу біжить він, до батька прибіг.
«Радіймо великій годині!
У нашій стайні при волі й при ослі
Спаситель вродився нам нині!»

Переклади з білоруської літератури

Вінцент Дунін-Мартинкевич (1808–1884)

Пісня [5]

Весна з голодом з'єдналась,
ані солі, ані круп,
і скотині корму мало,
і самому ані в зуб.

На тапчани дохнуть діти,
жінка три дні з дуру п'є,
вже давно порожньо в кліті,
хоч був час – в ній повно є.

Холод, голод, зовсім бідно;
будь і гірше – все приймем.
Ох, коб тільки нам свobodно,
на свobodі – заживем.

Будем рівні всі з панами,
і горілку, як вони,
пити будемо дзбанамі
й загуляєм, як пани.

Ось, панам не дуже зручно
виратись самим на лан;
звісить голову бундючну,
як за плугом стане пан.

Не один з них заспіває
і заскаче тропака,
той, що тільки їсти знає
й дерти шкіру з мужика.

Перестануть торгувати
нашим братом, як волом,
рядном мокрим накриватись,
ремінь дерти з нас кругом.

Буде брат наш не скотина,
буде, – скаже пан з панів, -
«Пане Федір, пане Міна,
як же вацьпан, чи здурів?»

Переклади з ірландської літератури

О'Коннор

Не плач, невільнику [6]

Не плач, невільнику! Не думай, що мольбою
умолиш гнів небес, що над тобою зм'як!
Не думай, що упир, згодований тобою,
сам схоче кинути засохлий твій кістяк!

Від чуда ждеш собі кінцевого спасіння?
Рим має вирвати тебе із хижих лап?
До неба йти ще час! Безцільне ж і терпіння.
Спасайся, брате, сам, а ні – то гинь як раб.

Переклади з німецької літератури

Йозеф фон Эйхендорф (1788–1857)

Поет на вандрівці [7]

Не знаю, що все це значить.
Лиш вийду за поріг, в цю ж мить

з-під неба жайворон мені
видзвонює свої пісні.

Трава і цвіти всі навкруг
прибрались в золото, в жемчуг.
Стрункі тополі, житній лан
хиляться, мовби йшов їх пан.

Ручай послом вперед жене.
А де лиш вітром ліс нагне,
глядить на мене крадькома
лука, мов любочка сама.

А вступлю в ліс, де був спокій,
так вже на вступі соловій
з привітом, а Іван-мушки
ілюмінують всі стежки.

Дарма! Так склалось вже ото:
поет іде «incognito».
Аж враз підгляне ясна яр,
що йде по своєму царстві цар...

Що мені з лаврів... [8]

Що мені з лаврів, що з похвали?!
Ніччю цвіте цвіт черемшини;
шути ялиць пливають над скали
ніччю так само, як за днини.

Ранком, коли в журбі, в утомі
сплять землі безталанні діти,
мчить по зеленій паполоні
вітер й не дбає за привіти.

Ви у хатах сидіть, як в раю!
В собі цвіт сам життя вже збудить.
Так же співаю я й не дбаю,
Чи похвалить хто, чи огудить.

Герман Людвіг Альмерс (1821–1902)**Над морем [9]**

Йшло сонце вниз. Сам вийшов я над море
й дивився на червоний небозвід.
Хмарки свій шитий золотом блакит
Купали в хвилях, линули в простори.

У гору лагідно знімались води
і падали, як лебединий пух.
А був їх рух – якийсь півсонний рух,
а їх пісні були – пісні свободи.

Лиш в мене мовби вдарили морози.
На серце впав тягар незнаних туг.
До тебе, лиш до тебе плив мій дух,
і ринули з очей гарячі сльози.

Так і пішов я з тихою журбою.
Замного щастя і краси було,
щоб їх самотнє серце обняло;
обняти їх могло хіба з тобою.

Оскар Блюменталь (1852–1917)**Праця [10]**

Безцільне є життя твоє?
Так ти ставай до праці.
Вона годинам ціль дає,
Хоч дальші дні ще в мряці.

Фрідріх Мартін фон Боденштедт (1819–1892)**Руко грязна! Не трать часу... [11]**

Руко грязна! Не трать часу
на діло красне, гоже!
Адже ж брильямтам форм красу
Брильямт лиш дати може.

Адольф Вільбрандт (1837–1911)**То мрія... [12]**

Сумерк падав на покій.
З нас кожне в грудях мало сумерк свій.
В тремтінні серця вже й не чули ми,
як вітер в шиби ударяв крильми,
як хмара плакала плачем своїм
і як над нею побивався грім.
Від мене мовчки слова ждала ти,
а я шукав його й не міг знайти.
Аж нагло блисла блискавка вогнем;
в твоїх очах засяло майським днем.
Мов леготом повіяла лука;
торкнулась рук моїх твоя рука.
І поки я отямитися встиг,
мої уста знайшлися при твоїх.
І все, на чім у грудях сумерк ляг,
Як блискавка палало на устах.

Моріц Гартман (1821–1872)**Каплинки дощу [13]**

Дощу каплинка так
до другої говорить:
«Що стукати в вікно?
Ніхто ж нам не отворить!»

А друга їй на це:
«Живе тут син журби.
Нехай же знає він,
що вже ростуть хліби».

Йоган Вольфганг Гете (1749–1832)**Над рікою [14]**

Розплиньтесь, пісеньки кохані,
в глибокім морі забуття!
Не хлопець вас співати стане,
і не дівча в весні життя.

Я любку оспівав, як рідко;
вона ж взяла мене на сміх.
Я, пісеньки, списав вас, видко,
на водах – то й розплиньтесь в них!

До далекої... [15]

Так втратив я тебе, мій раю?
Втекла від мене ти, як сон?
Все ще в моєму вусі грають
твої слова і милий тон.

Як путник перед сонця світом
даремне зносить погляд свій,
де жайворонок з-під блакиті
сповняє простір гомінкий.

Так боязко тобі на стрічу
свій зір шлю полем, лісом скрізь;
пісні мої тебе всі кличуть:
вернись, коханнячко, вернись!

Живий дзвін [16]

Було хлоп'я, що не далось
Ніяк до церкви взяти.
Аби неділя, все якось
Чкурнуло в поле з хати.

Раз мати мовить: «Чуєш дзвін?
Ти знаєш, що він каже.
А не послухаєш, так він
Прийде до тебе й зв'яже».

Подумав хлопчик: «Чи зійде
З дзвіниці дзвін?.. ніколи!»
І вже простісько в поле йде,
Біжить, немов зі школи.

А дзвін не дзвонить; дзвін мовчить.
То був лиш пострах мами.
Та що це за страшак біжить?
Дзвін кульгає ногами!

Ось він! Повірити, чи ні?
Дрижить хлопчина з жаху;
Біжить, летить, немов у сні;
Дзвін вже над ним в розмаху.

Прискорює наш хлопчик біг;
Не битий по головці
Жене на осліп, без доріг
Простісько до церковці.

Й не має вже неділь, ні свят,
Щоб не згадав пригоди.
Озветься дзвін, він рад не рад
До церкви сам вже ходить.

Герман фон Гільм (1812–1864)

Корова [17]

Часом вірш під бором пишу,
вже й корова йде під бір.
Стане й смирними очима
довго дивиться в папір.

І не раз я декламую
їй на голос довгий стих.
І вона радіє ритмам,
вухом хапаючи їх.

Смієтесь, гарні дами?
Чи тому, що такий скот
на поезію вражливий,
ніж культурний наш народ?

Давід Яків Юлій (1859–1909)

Моїх пісень... [18]

Моїх пісень не будуть в хорі
співати люди молоді.
Хіба уста фантаста хворі
смерком прошепчуть їх. Тоді,
на не одне слівце рапате

попавши, вчує горя син
життя в понурий звук заляте,
життя, що рвалось до вершин.
Смерком, коли краски і види
почнуть зливатися, в тиші
неясним звуком панахиди
озветься щось в його душі.
Коли ж у тій душі постане
з моїх страждань всіх хоч одно,
тоді й поета він пом'яне,
що став безіменним давно.

Рудольф Левенштейн (1819–1891)

Про ангелів [19]

Про ангелів, дитино моя,
про їх красу розповім тобі я.
З лиця такі променисті вони,
як небо й земля в погоду весни.
Проміння вічне в їх очах,
їх злоте волосся у вічних квітках.
Із місячних блисків одних
невтомно бистрі крильця в них;
в день і в ночі
виблискують ними вони летячи.

Про ангелів, дитино моя,
про лет їх крилець розповім тобі я.
Як з неба паде на землю сніг,
як місяць по небу йде без доріг,
як легіт весни запах квітів несе,
як сім'я з землі добувається все,
як восени летить з дерева лист,
як сонце шле світло до сіл і до міст,
так ангели, мов за зорею зоря,
тихенько летять, дитино моя.

Про ангелів, дитино моя,
про працю їх розповім тобі я.
Де бідний із голоду мре кілька діб,
у хату йому несуть вони хліб;
де в матері буде дитина слаба,
вже там, при дитині, є їхня журба;

і де в небезпеці віднайдеться хтось,
де плаче хтось чи боїться чогось,
вже ангел вмить
до нього, дитино моя, спішить.

Не бачиш ти його, дитя?
Його й не побачить ніхто за життя!
Та ти лиш чесно й побожно жий –
При тобі все буде ангел твій.
Коли ж ти на віки повіки примкнеш
і ясності дня вже не бачитимеш,
уздриш його – він до тебе прийде.
Тоді йди за ним, куди він поведе.
Ти станеш з ним у небесних брам
і ангелом вже будеш сам.

Юлій Мозен (1803–1867)

Твій добрий ангел [20]

Твій добрий ангел все при тобі буде,
лиш ти будь серцем чиста, без облуди.
Він поведе тебе до щастя твого,
він осінить крилом дорогу.

Роберт Прутц (1816–1872)

В цілім світі... [21]

В цілім світі, в цілім світі
не знайти тобі кутка,
де б світило сонце щастя
в низькі вікна бідака,
де б плечей не подавляли
кожному свої хрести,
де б ставало сили й волі
безнадійно їх нести.

В цілім світі, в цілім світі
не знайти тобі кутка,
де б не втомлювала серця
непоконана журба,
де б на очі тінню ночі

не лягав густий туман,
де б не був ти, як той човен
пущений на океан.

В цілім світі, в цілім світі
не знайти тобі кутка,
де б стискала дружню руку
тільки дружня рука,
де б зловіщий шепіт злости
в серце не вносив тривоги,
де б з людьми стрічались люди,
а ніколи – з богом бог...

Людвіг Уланд (1787–1862)

На горі стоїть капличка... [22]

На горі стоїть капличка,
дивиться по низині;
долом, лугом грає річка,
дзвонять пастушка пісні.

Грає дзвоник повен смутку,
плаче похоронний спів;
пісня щастя мовкне хутко,
Пастушок мов онімів.

На гору йде до могили,
хто втішавсь на низині:
хлопче, любий, хлопче милий,
і тебе там ждуть пісні.

Переклади з польської літератури

Марія Конопницька (1842–1910)

Під воскресіння (поезія в двох частинах) [23]

Невіста

Казали в Галілеї,
що третього дня встане...

А я в тривозі. З цієї
тривоги серце в'яне.

Як пальма у пустині,
як троця на роздоллі
тремчу, а вітер лине
й гне голову додолу...

Немов сарна з своєї
криївки, з дому лину...
Казали в Галілеї,
що встане в третю днину.

Орошений мій волос
рве вітер з Вертограду.
Тут голос і там голос –
тут жаль, а там вірада.

Та що мені з тієї
гуньби, що в безвість кане!
Казали в Галілеї,
що третього дня встане...

Голос

Весняний грім! Весняний грім!
Та й блискавка весняна!
Край вашим бідам буде всім,
як вам надія дана.

Позбудеться тривога усіх
і всіх оман лукавих,
і вернуться з своїх доріг
всі, що зблудили з правих.

Отсей великий, чорний гріб,
що його камінь тисне,
перетриває кілька діб
і в слушний час він трісне.

І вийде з нього блиск і світ –
дух сили й воскресення,
і підніметься під блакить
рука Преображення.

І вийде з нього, мов з імлі,
дух житні світло-ясний,
і ніч скінчиться на землі
і день настане щасний.

І втихнуть голоси плачів,
що йдуть тепер до неба,
замокне брязк важких ланців
і буде так, як треба.

І вийде з гробу клич довгу,
братерства і погоди,
і зрівноважить ту вагу,
що важить всі народи.

І вийде з нього сонце вмить,
опроменив вселенну;
честь буде тому, хто терпить
Голгофу і Геенну.

І вийде з нього ясний грім,
що знищить світу злобу:
не вічний ж бо ніякий дім,
що встав з чужого гробу.

І гріб не вічний, що в імлі
сховав життя безчесно.
Такий вже з небом шлюб землі!
Блажен, хто бачить ясно!

Едвард Слонський (1872–1926)

Чари – не чари [24]

Повідають люде – в нашім борі
дивні чари творяться весною.
Плачуть ночі пізньою порою,
цвіт лілеї мре на вод просторі.

Дивна гра там будить сонні зорі,
звук росте, сповняє світ собою,
вітер мчить алеєю густою,
мчать за гори й море звуки скорі.

Бір стоїть, а гра по борі летється,
гра дерев, хоч не дерев, здається...
Чи луною це сміються мари?

Щось це сталося, щось це сталося з бором;
біла ясність пролилась простором.
Мов не чари це, а справді – чари!

Переклади з російської літератури

Зінаїда Гіппіус (1869–1945)

Пісня [25]

Вікно моє високо над землею,
високо над землею.
Лиш небо бачу я з вечірньою зорею,
з вечірньою зорею
Та й небо видається не своїм, не рідним,
не своїм, не рідним.
Не зглянеться воно над серцем бідним,
над серцем бідним.
В скорботі мучусь я, в скорботі гину,
в скорботі гину.
Бажаю йти кудись, в якусь країну,
в невідому країну.
Прийшло бажання, як якась прибула,
якась прибула.
Мабуть це серце просить собі чуда,
чуда.
Нехай же станеться, чого не жду я,
чого не жду я.
Небо мені неждане щось віщує,
щось віщує.
Та серце вже без сліз ридає обмануте,
ридає обмануте.
Запрагла того я, чому не бути,
чому по вік не бути.

Олексій Жемчужников (1821–1908)

Там, де місто... [26]

Там, де місто – ген-ген запалали вогні,
наче гостро-пронизливі очі;
та кругом темнота, - лиш ясніше мені
вони вказують темряву ночі.

Гей, ви тьми вороги! Ви щасливі уми!
глядите ярким взором в усюди;
хоч видніші ви в тьмі, але все ж, з духа тьми
не виходять на стрічу вам люди.

Олексій Кольцов (1809–1842)

До перстінчика [27]

Перстінчику, злотий мій,
ненаглядний, дорогий!
Спомином любові ти
в очі карі посвіти.
Якщо сумно буде їй,
помрачній і потемній;
А зрадіє – так змінись,
діамантом запались!
А прийде день забуття,
бракне у душі чуття,
так, перстінчику, ти мій,
сам тоді ти почорній!

Аполлон Майков (1821–1897)

Lacrimae Christi [28]

На Везувії пустинник,
залишивши світ,
жив здоров, веселий, добрий
вже чимало літ.
Живучи самотиною,
від людей відвик,
і щороку він ставався
тяжчий на язик.
Жив старий, молився Богу,

виноград садив,
а про виноград той світом
розголос ходив.
Він один давав густе все,
темнее вино.
Під назвою Сліз Христових
славилось воно.
Хоч і не згаджалась назва
з тим вином якось –
радше б назву Сліз Титана
вибрати ялось,
бо пекло і страсть будило –
та дарма: ні книг
дід не мав, ні міфологій
не читав старих.
А могутніх лоз обильність
в простоті своїй
він приписував Мадонні,
і молився їй.
І при кам'янім окопі
близь своїх воріт
видвиг їй малу капличку –
забороло бід.

Йшли роки. І на Везувій
вічно йшов народ.
Всяке за вином до діда
йшло у кожний год.
Тільки от – вулкан від тижня
клекотить, гуде;
Перестерігали діда,
що біда іде;
що бояться й геологи
вибухів страшних.
Дід махнув на те рукою,
і сміявся з них.
Аж і скинуло з постелі
діда, - встав, глядить:
захиталось все довкола,
пекло скрізь кипить.
А з вулкану сипле жаром,
іскри пруть снопом;
а гримить, немов стріляють
із гармат кругом.

Всюди тріскають вулкану
чорнії боки,
з їх щілин виходить лава
струмами ріки.
Мало не осліп, задихавсь
зляканий старик,
до каплички доволікся,
до землі приник.
Взяв лозу він в руки – листя
в'яне на вогні,
грозна тріскають, аж ллється,
чахнуть вмить вони.
Лоз тих, що їх старець досі
так плекав, беріг,
що були йому всім щастям, -
жаль зробилось їх.
Все забувши, до Мадонни
миттю він припав:
«Ах, спасай мій виноградник!»
І без духа пав.
Вчула голос той Мадонна.
Лава обійшла
виноградник і спокійно
дальше поплила.
Діда віднайшли пізніше.
В лаві жар потух.
Дід живе оточений все
лавою навкруг.
Та нове в старого лихо.
З тої вже пори
іншим шляхом люди ходять
на вершок гори;
в іншого вино смакують...
Старець перестав
Тим займатись виноградом;
в'янути сам став.
З виноградом в'яне старець.
Ввечері сидить
при воротах, на капличку
жалісно глядить.
«Помолився я Мадонні, -
думає в журбі, -
лиш біда – молитви добре
не зложив собі...»

Петро Орєшин (1887–1938)**Вінець [29]**

Ходить дзвоном по околицях
ясної свободи клич.
Жито в полі низько клониться,
підслухає дивну річ.
Гей, ви птахи, ви бездомнії,
обезкрилені орли!
Крила вітру вже невтомнії
дні нові вам подали.

Не побачите неволі ви,
царському ярму кінець!
Я кладу на ваші голови
знятий з місяця вінець.

Світанок [30]

Вдарило полум'я злотом
ніччю по небу кругом.
Хто з нас не гнувся тут скотом
під споконвічним ярмом?

Нам не дали за вислуги
волі, свободи, землі.
Нас вели в пропасть наруги,
все нас держали в імлі!

Хто на селі прочитає
хоч би лист сина з війни?
В нас воно ще не в звичаї,
темні ми всі Івани!

Бухає полум'я всюди,
Скрізь багром хвилі пливуть.
Браття, так воля ще буде?
Браття, куди ж бо нам путь?

В хаті, неначе в палаті,
радість, мов брага, хмільна.
В полі – не в соняшній хаті –
ходить неждана весна.

Впаду хіба на коліна:
Господи, Спасе Ти мій!
Ангелів світлії тіні
ходять по хижі моїй.

Спас [31]

Відчиняйте двері всі й застави,
благодатний час!
В сутерени вступить повен слави
чудотворний Спас.

Мир вам, браття! Підночуйте, прошу,
путника повік.
Не король я й краму теж не ношу,
я лиш чоловік!

Взяли на ніч. Величає братом,
любить грішних нас
на хресті на срібному розп'ятий
чудотворний Спас.

Федір Сологуб (1863–1927)

Не зачинюй дверей [32]

Не зачинюй дверей
і домівку кругом обійди!
Неспокійний час цей,
не кладись тепер спати, зажди!

Може бути в цю ніч
тут покличе тебе хто-небудь.
Чи озвешся на клич
і чи вийдеш в невідомий путь?

Можна ж спати тоді?
Ти подумай у птьмі нічний –
лиш на тебе в біді
покладе хтось останок надій.

Вибігайте до брам,
в нічну птьму ліхтарку неси.

Хоч би згинув ти сам,
але того, хто кличе, спаси!

Переклади з румунської літератури

Янош Ерделі (1814–1868)

Веснянка [33]

Довкола зелень піль,
а в серці – неба мир.
Мов чую я, що хтось
читає десь псалтир.

Мов чую – десь народ
сповняє співом храм,
і я його настроїв
вже в серці чую сам.

Довкола лан весни,
при цвіті цвіт на нім;
мені здається, я
вступаю в Божий дім.

Фрідеш Керені (1822–1852)

При вечірнім дзвоні [34]

Сон на доли йде; край неба
грає пурпуровий світ;
дзвін з старої вежі церкви
шле вечірній вже привіт.

Ловлячи розмову дзвона,
шлю я думку навздогін:
де б він бути міг сьогодні –
той, хто виливав цей дзвін?

І задумавшись, міркую:
прийде ж і для нас усіх
ніч, коли нам не здобуться
на зітхання, ні на сміх.

Чи й тоді при моїй пісні
хто подумає хоч раз:
де б міг бути він сьогодні –
той, хто пісню склав для нас?

Переклади з французької літератури

Гійом Аполлінер (1880–1918)

Май [35]

Був май, чудовий май. Плив човен, пінився Рейн.
Пані дивитись вийшли на вершини.
Пані! ви гарні... Але човен лине...
Хто вербам плакати звелів над Рейном ген?

За мною сад зацвів. У хвилях вод поник.
Впав черешневий цвіт на землю з деревини.
Зарожевів, як ніготь в любої дівчини.
Як сніг – його листки; як сніг її повік.

Шлях свобідно побіг здовж прибережних хвиль.
Мов з-під землі цигани вирости на возі.
Ведмідь і мавпа з псом між ними. Всі в дорозі...
Над шляхом виноград розкинувсь серед піль
.....
Вояцька пісенька увалася в тривозі.

А май, чудовий май позеленив руїни,
Повоєм, виноградом вкрив, немов наметом.
Вздовж Рейну майський вітер, підхопившись, лине,
Щоб часом потрясти надводним очеретом.

Список архівних матеріалів

1. Поль де Монт. «В дорозі до Вифлеєму» // ЛННБУ ім. В. Стефаніка. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 57. – 2 арк.
2. Поль де Монт. «Ввечері» // ЛННБУ ім. В. Стефаніка. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 58. – 1 арк.

3. Поль де Монт. «Сторож раю» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 59. – 1 арк.
4. Поль де Монт. «У стайні» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 60. – 1 арк.
5. Вінцент Дунін-Мартинкевич. «Пісня» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 63. – 2 арк.
6. О'Коннор. «Не плач, невільнику» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 56. – 1 арк.
7. Йозеф фон Ейхендорф. «Поет на вандрівці» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 75. – 1 арк.
8. Йозеф фон Ейхендорф. «Що мені з лаврів...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 76. – 1 арк.
9. Герман Людвік Альмерс. «Над морем» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 77. – 1 арк.
10. Оскар Блюменталь. «Праця» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 83. – 1 арк.
11. Фрідріх Мартін фон Боденштедт. «Руко грязна! Не трать часу...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 84. – 1 арк.
12. Адольф Вільбрандт. «То мрія...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 87. – 1 арк.
13. Моріц Гартман. «Каплинки дощу» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 88. – 1 арк.
14. Йоганн Вольфганг Гете. «Над рікою» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 92. – 1 арк.
15. Йоганн Вольфганг Гете. «До далекої...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 93. – 1 арк.
16. Йоганн Вольфганг Гете. «Живий дзвін» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 94. – 1 арк.
17. Герман фон Гільм. «Корова» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 98. – 1 арк.
18. Давід Яків Юлій. «Моїх пісень...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 102. – 1 арк.
19. Рудольф Левенштейн. «Про ангелів» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 110. – 2 арк.
20. Юлій Мозен. «Твій добрий ангел» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 123. – 1 арк.
21. Роберт Прутц. «В цілім світі...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 124. – 1 арк.
22. Людвік Уланд. «На горі стоїть капличка...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 137. – 1 арк.

23. Марія Конопницька «Під воскресіння» (поезія в двох частинах: частина 1 – «Невіста»; частина 2 – «Голос») // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 166. – 3 арк.
24. Едвард Сльонський «Чари – не чари» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 173. – 1 арк.
25. Зінаїда Гіппіус «Пісня» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 198. – 1 арк.
26. Олексій Жемчужников «Там, де місто, ген-ген запалали вогні...» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 199. – 1 арк.
27. Олексій Кольцов «До перстінчика» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 201. – 1 арк.
28. Аполлон Майков «Lacrimae Christi» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 206. – 4 арк.
29. Петро Орешин. «Вінець» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 217. – 1 арк.
30. Петро Орешин. «Світанок» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 219. – 1 арк.
31. Петро Орешин. «Спас» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 220 – 1 арк.
32. Федір Сологуб. «Не зачиною дверей» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 227 – 1 арк.
33. Янош Ерделі. «Веснянка» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 249 – 1 арк.
34. Фрідеш Керені «При вечірнім дзвоні» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 250 – 1 арк.
35. Гійом Аполлінер. «Май» // ЛННБУ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. – Ф. 206 (Щурат Василь Григорович), од. зб. 264 – 1 арк.